

нуму з цього приводу, фактично перебравши на себе повноваження зі створення нормативних актів, що неприпустимо. До неврегульованих питань належить, наприклад, процедура розкриття судом банківської таємниці. Вона може виконуватися до порушення кримінальної справи й після, що вимагає різних процедур. Але їх взагалі не існує ні в процесуальному кодексі, ні в спеціальних законах, що регламентують банківську діяльність.

Є проблема, що лежить поза судовою системою, але у сфері, яка дуже важлива для її функціонування. Це проблема правової допомоги, у тому числі безоплатної, що відіграє значну роль у забезпеченні реального доступу до правосуддя для переважної більшості верств населення, які не мають достатнього рівня правової освіти і матеріальних можливостей для того, щоб на належному рівні забезпечити захист своїх інтересів. Слід законодавчо закріпити надання безоплатної правової допомоги найбільш соціально незахищеним категоріям населення, особливо громадянам з фізичними та психічними вадами, не лише у кримінальних, а й у цивільних та адміністративних справах.

Проведення судової реформи з метою підвищення ефективності захисту прав людини, доступності для всіх громадян справедливого правосуддя викликало необхідність сформувати розгалужену систему судових органів, привести їх у відповідність з принципами правової, демократичної, соціально орієнтованої держави. Виконати це завдання неможливо без докорінних змін у сфері здійснення правосуддя, становлення його як справді незалежної, самостійної влади. Крім того, входження України до європейського і світового простору викликає потребу у відповідних перетвореннях у всіх сферах суспільного життя, адаптації основних державних інституцій до найкращих світових зразків. Чи не найбільшою мірою це стосується саме судової системи.

Примітки до розділу 16

- 1 Хмара С. Десять років номенклатурної незалежності. — К., 2002. — С.42, 48.
- 2 Звернення до громадян України // Голос України. — 1991.— 11 вересня.
- 3 Мороз О. Вибір (Хто підніме 15-й камінь?). — К., 1994. — С.70.
- 4 Там само.
- 5 Див.: Голос України. — 1992. — 6 листопада.
- 6 Кучма Л. Про найголовніше. — К., 1999. — С.19-20.
- 7 Відповіді на запитання анкети журналу «Політична думка» // Політ. думка. — 1993. — №1. — С.56.

- 8 Кравчук Л. Є така держава Україна. — К., 1992. — С.42.
- 9 Конституції і конституційні акти України. Історія і сучасність. — К., 2001. — С.233.
- 10 Там само. — С.203.
- 11 Кравчук Л. Є така держава Україна. — С.43.
- 12 Там само. — С.123.
- 13 Там само. — С.154-155.
- 14 Кравчук Л. Держава і влада: досвід адміністративної реформи в Україні. — К., 2001. — С.49.
- 15 Див.: Конституції і конституційні акти України. Історія і сучасність. — С.239.
- 16 Ємельянов О. Економіка: екскурс в минуле, нинішнє, майбутнє // Верховна Рада України дванадцятого скликання, 1990—1994 роки. — К., 1998. — С.621.
- 17 Кравчук Л. Маємо те, що маємо. Спогади і роздуми. — К., 2002. — С.204-205.
- 18 Там само. — С.215.
- 19 Там само. — С.217-218.
- 20 Там само. — С.211.
- 21 Кравчук Л. Є така держава Україна. — С.64.
- 22 Мороз О. Вибір. — К., 1994. — С.149.
- 23 Див.: Кому і як допомагають США // Урядовий кур'єр. — 1993. — 20 липня.
- 24 Кравчук Л. Є така держава Україна. — С.44.
- 25 Кравчук Л. Маємо те, що маємо. — С.217.
- 26 Там само. — С.221, 237.
- 27 Адміністрація Президента України: статус та структура // Політичний календар. — 1997. — Вип.2. — С.3.
- 28 Кучма Л. Вірю в український народ. Вибрані статті, виступи. — К., 2000. — С.34.
- 29 Там само. — С.54, 56.
- 30 Див. про це: Аслунд А. Розбудова капіталізму. Трансформації в країнах колишнього Радянського блоку / Пер. з англ. — К., 2003. — С.466-478.
- 31 Вишняк А. «Закон о власти» и роль личности в истории // Зеркало недели. — 1994. — 17-23 декабря. — С.4.
- 32 Карпов О. Спогади про майбутнє, або Все повторюється. Майже все...: 36. виступів, документів, статей та інтерв'ю. — К., 2005. — С.44.
- 33 Пашков М., Жданов И., Гриценко А. Административная реформа: дальше... Дальше?... Дальше! // Зеркало недели. — 2000. — 3 июня // <http://www.zerkalo-nedeli.com/ie/show/295/27305>.
- 34 Перле Дж. Капиталистический путь Украины может быть заблокирован людьми из политической клики // Зеркало недели. — 1996. — 19 октября // <http://www.zerkalo-nedeli.com/nn/show/107/8473>.
- 35 Дмитричева О. Валерій Пустовойтенко: «Ініціювавши всенародне обговорення, влада припустилася помилки» // Дзеркало тижня. — 2003. — 14 червня. — С.2.

- 36 Гальчинський А. Обраним шляхом. — К., 1999. — С.37.
- 37 Там само. — С.39.
- 38 Мороз О. Записи Мельниченка — дзеркало нашої політики. Тому всі бояться в нього глянути? // Дзеркало тижня. — 2004. — 9 жовтня. — С.4.
- 39 Регіональний портрет України. — К., 2003.— С.82.
- 40 Аслунд А. Розбудова капіталізму. — С.487-488.
- 41 Коментар Харківської правозахисної групи з приводу поточних політичних подій в Україні // http://intellect.org.ua/index.php?lang=u&page=print&material_id=35846&theme_id=0&print=1.
- 42 Див., наприклад: Мороз О. Записи Мельниченка...
- 43 Шангіна Л. Праця як джерело, або про красу моєї держави // Дзеркало тижня. — 2003. — 23 серпня. — С.7.
- 44 Черненко М. Юрій Костенко: «Партійний президент може з'явитися в Україні в 2008 році» // Там само. — 27 вересня. — С.19.
- 45 Міжей К. Економічні реформи в Україні: час нової хвилі // Там само. — 2004. — 17 липня. — С.8.
- 46 Шакур В. Репформа органів кримінальної юстиції. Стратегія і тактика // Там само. — 2005. — 20 серпня. — С.7.
- 47 Черненко М. Юрій Костенко: «Партійний президент може з'явитися в Україні в 2008 році» // Там само. — 2003. — 27 вересня. — С.19.
- 48 Рахманін С. Мала енциклопедія великого українця // Там само. — 2004. — 9 жовтня. — С.2.
- 49 Мостова Ю. Коли вибори важливіші за вибір // Там само. — 30 квітня. — С.3.
- 50 Рахманін С., Соболев Є. СДПУ (отаборена) // Там само. — 2003. — 15 березня. — С.3.
- 51 Там само.
- 52 Кравчук Л. Маємо те, що маємо. — С.335.
- 53 Там само. — С.336.
- 54 Мостова Ю. Як нам не побудувати Росію // Дзеркало тижня. — 2005. — 12 лютого. — С.2.
- 55 Перевезій В. У заручниках — церква // Там само. — 2004. — 21 лютого. — С.17.
- 56 Кравченко В. Чарівність країни керованої демократії // Там само. — 2005. — 26 листопада. — С.4.
- 57 Силіна Т. НАТО не винне // Там само. — 2006. — 25 лютого. — С.2.
- 58 Силіна Т. Три бажання для прем'єра // Там само. — 2004. — 2 жовтня. — С.3.
- 59 Бадрак В., Згурец С. Доктринальная гибкость. Отныне Украина может рассчитывать исключительно на собственный военный потенциал // Там само. — 31 июля. — С.2.
- 60 Бутейко А. Внутрішня «Одіссея» політики зовнішньої. Євроінтеграція чи єврокамуфляж? // Там само. — 2003. — №34. — 6 вересня. — С.4.
- 61 Там само.
- 62 Силіна Т. Співучасники // Там само. — 2004. — 24 квітня. — С.3.
- 63 Телевізійне звернення Президента України Леоніда Кучми з нагоди

підписання Указу про винесення на всенародне обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до Конституції України» // Урядовий кур'єр. — 2003. — 7 березня. — С.1-2.

64 Мостова Ю. Нічим дихати // Дзеркало тижня. — 2003. — 20 грудня. — С.1.

65 Перша прополка // Там само. — 2004. — 13 листопада. — С.1.

66 Майборода А. Категория адекватности // http://dialogs.org.ua/dialog.php?id=52&op_id=853#853.

67 Кучма і «кучмізм» як явище. Експерти «Дня» про політичне десятиріччя (1994—2004) // День. — 2005. — 6 травня. — С.6.

68 Тимошенко Ю. Мемуари одного року, або 12 миттєвостей із життя української політики // Дзеркало тижня. — 2006. — 30 грудня. — С.3.

69 Рудич Ф.М. Політична система суспільства // Політологічний словник: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. М.Ф.Головатого та О.В.Антонюка. — К.: МАУП, 2005. — 792 с. — С.596.

70 Рудич Ф. Поняття політичної системи суспільства: теоретичний аспект // Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / За ред. д-ра іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. — К.: НІСД, 2007. — С.18.

71 Див.: Конституція України (Із змінами та доповненнями, прийнятими 8 грудня 2004 р.). — К.: Вид. Верховної Ради України, 2006. — С.5.

72 Шаповал В. Проблеми зарубіжного парламентаризму // Вісн. КІВС. — 1996. — №8. — С.62-69.

73 Политическая энциклопедия: В 2 т. / Рук. проекта Г.Ю.Семигин. — М.: Москов. школа полит. исследований. — 2000. — Т.2. — 290 с.

74 Шаповал В. Конституційне право зарубіжних країн. — К., 1997. — С.128.

75 Георгіца А.З. Проблеми сучасного парламентаризму // Вісн. КДУ. — 1999. — №4. — С.12-19.

76 Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. — К.: Либідь, 2002. — С.387.

77 Хейвуд Э. Политология: учебник для студентов вузов / Пер. с англ. Г.Г.Водолазова, В.Ю.Бельского. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. — С.387.

78 Там само. — С.385-386.

79 Там само. — С.386.

80 Белов Д.М., Бисага Ю.М. Конституційно-правове регулювання інституту президента в Україні та Франції: Монографія. — Ужгород: Ліра, 2007. — С.68.

81 Там само.

82 Хейвуд Э. Политология: учебник для студентов вузов / Пер. с англ. Г.Г.Водолазова, В.Ю.Бельского. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. — С.403.

83 Власть и общество / RGB CROUP. Rsgth & Brith. — К., 2006. — Июль.

84 Лозунько С. Президент жаждет диктатуры // «2000». — 2007. — 6 червня. — С.3.

85 Там само.

86 Хейвуд Э. Политология: учебник для студентов вузов / Пер. с англ. Г.Г.Водолазова, В.Ю.Бельского. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. — С.406.

87 Там само. — С.387.

88 Кудряченко А. І. Виконавча влада і адміністративне управління у контексті нової системи правління // Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / За ред. д-ра іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. — К.: НІСД, 2007. — С.205.

89 Там само. — С.207.

90 Мучник А.Г. Комментарий к Конституции Украины / 2-е изд. — К.: Парламент. изд-во, 2003. — Кн.1. — С.355.

91 Політична система сучасної України: особливості становлення, тенденції розвитку / За ред. Ф.М.Рудича. — К.: Парламент. вид-во, 2002. — С.123.

92 Конституція України (Із змінами і доповненнями, прийнятими 8 грудня 2004 р.). — К.: Вид. Верховної Ради України, 2006.

93 Кудряченко А.І. Виконавча влада і адміністративне управління у контексті нової системи правління // Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: Монографія / За ред. д-ра іст. наук, проф. А.І.Кудряченка. — К.: НІСД, 2007. — С.211.